

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[10. oktober 2017, kl. 14.30 – 15.30,

Christiansborg, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg]

Tale til samråd A, B og C om klippekortsordningerne

Spørgsmålene er stillet af Astrid Krag (S) og Jeppe Jakobsen (DF)

Tak for ordet.

Og først og fremmest tak til de to spørgere for invitationen til samrådet her i dag om klippekortsordningerne på ældreområdet.

Klippekortet til de svageste hjemmehjælpsmodtagere og klippekortet til plejehjemsbeboerne skal være med til at sikre, at vi har en værdig ældrepleje, hvor de svageste hjemmehjælpsmodtagere og plejehjemsbeboerne har indflydelse på eget liv.

Samrådsspørgsmålene A og B handler om klippekortet til beboere på plejehjem.

I aftalen om finansloven for 2017 afsatte regeringspartierne sammen med Dansk Folkeparti 380 mio. kr. årligt til klippekortet til ekstra hjælp til ældre plejehjemsbeboere.

Klippekortet er borgerens tid, og plejehjemsbeboerne skal selv være med til at bestemme, hvad den ekstra hjælp skal anvendes til. Det kan eksempelvis være en tur ud at se på butikker, hjælp til at være vært for familie og venner eller en hovedrengøring.

Klippekortet skal anvendes til aktiviteter, der ligger ud over den eksisterende plejeindsats.

Midlerne i 2017 og 2018 er blevet udmøntet til kommunerne som en samlet pulje, som kommunerne har skullet søge om én gang.

Fra 2019 og frem udmøntes midlerne til kommunerne via bloktilskuddet.

Klippekortpuljen blev udmeldt i begyndelsen af året. Kommunerne havde frist til at søge puljen den 3. marts.

97 ud af 98 kommuner søgte puljen. Læsø valgte, som den eneste kommune, ikke at ansøge om at få del i midlerne, da de bl.a. fandt, at deres andel af midlerne var for lille i forhold til administrationen af ordningen.

Der bliver i samrådsspørgsmål A spurgt til, hvorledes vi vil sikre, at klippekortet anvendes efter hensigten og ikke erstatter ydelser, som beboerne i forvejen er berettiget til.

For det første har kommunerne i deres ansøgning skrevet under på, at klippekortet anvendes til aktiviteter, der ligger ud over den eksisterende plejeindsats.

Jeg har derfor en klar forventning om, at kommunerne overholder de forhold, som de har skrevet under på.

I forhold til kontrol af kommunerne, så kan jeg oplyse, at det fremgår af det tilsagnsbrev, som kommunerne har fået tilsendt og kvitteret for, at de senest den 15. november 2017 skal indsende en status.

I slutningen af i år har vi således et overblik over, hvordan ordningen er kommet i gang, og i de kommende år får vi også regnskaber og yderligere to statusrapporter ind.

Men som det bl.a. fremgår af artiklen om klippekortsordningen i Aalborg Kommune, så tyder det på, at der desværre er kommuner, hvor der har været indkøringsproblemer.

Vi vil derfor skrive til alle kommuner og præcisere, både hvad klippekortsmidlerne kan anvendes til, og hvilke dokumentationskrav der er til puljen.

Desuden vil vi opfordre kommunerne til at gøre en ekstra indsats for at sikre, at denne viden også når ud på det enkelte plejehjem.

Der spørges i samrådsspørgsmål B til, om jeg vil tage initiativ til en rundspørge blandt landets ældreråd for at afdække, hvor udbredt misbruget af klippekortsordningen for ældre på plejehjem er.

Først vil jeg gerne sige, at jeg synes ikke, at der er grundlag for at sige, at kommunerne misbruger ordningen.

- Men sagen viser, at der er behov for at præcisere reglerne for anvendelsen af klippekortet over for kommunerne - det vil jeg derfor gøre.
- Ligesom vi selvfølgelig vil se på, hvad kommunerne skriver om anvendelsen af klippekortet i den status, som kommunerne skal indsende senest den 15. november 2017.

Der er derfor min vurdering, at der ikke er behov for den ønskede rundspørge blandt ældrerådene.

Jeg mener i øvrigt heller ikke, at det er ældrerådets opgave at foretage en sådan undersøgelse. Det bør KL og kommunerne følge op på.

- Ældrerådets opgave er at rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidle synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokale spørgsmål, der vedrører ældre.

Som led i denne rådgivningsforpligtigelse vil jeg meget gerne opfordre ældrerådene til straks at gå til kommunalbestyrelsen, hvis de finder, at kommunen ikke tager hånd om de ældre, eller hvis de opdager, at der er initiativer på ældreområdet, der ikke kører, som de skal. Det gælder selvfølgelig også klippekortsordningen.

Jeg vil nu gå over til at besvare samrådsspørgsmålet C, der omhandler klippekortet til de svageste hjemmehjælpsmodtagere.

Midlerne til klippekortet til de svageste hjemmehjælpsmodtagere blev afsat i aftalen om finansloven for 2015, der blev indgået mellem Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten.

Det blev aftalt at afsætte 75 mio. kr. i 2015 og 150 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til klippekortet for de svageste hjemmehjælpsmodtagere. Midlerne for 2015 og 2016 blev fordelt som en samlet pulje, og det blev aftalt i finanslovsaftalen, at fra 2017 og frem skulle midlerne overgå til kommunernes bloktilskud.

96 ud af 98 kommuner søgte puljen. De to kommuner, der ikke søgte midler, var Læsø og Slagelse.

Da midlerne til ordningen, som forudsat, er overgået til bloktilskuddet fra 2017 har vi ikke oplysninger om, hvilke kommuner der har valgt at videreføre ordningen. Vi har derfor anmodet KL om et bidrag til besvarelse af spørgsmålet.

KL har oplyst, at de her i september har gennemført en stikprøveundersøgelse blandt 14 kommuner, der viser, at 12 kommuner har valgt at videreføre klippekortet til de svageste hjemmehjælpsmodtagere i 2017.

Den ene af de to kommuner, der ikke har en klippekortsordning i 2017, vil genindføre den i 2018. Det er positivt.

Som jeg har sagt flere gange, så synes jeg, at klippekortet til de svageste hjemmehjælpsmodtagere er en god ordning, jeg synes derfor, at det er ærgerligt, at der er enkelte kommuner, der ikke har ønsket at videreføre ordningen.

Det gælder for begge klippekortpuljer, at midlerne de første to år udmøntes som pulje for efterfølgende at overgå til bloktilskuddet.

Det, synes jeg, giver god mening. For ved de første år at udmønte som pulje for derefter at overgå til bloktilskuddet har vi mulighed for at sætte initiativerne godt i gang samtidig med, at vi undgår det bureaukrati, som en puljeudmøntning i mange år vil medføre.

Tak for ordet.